

Sorpa b.s. Urðunarstaður Álfsnesi
Gufunesvegi
112 Reykjavík

Reykjavík 5. desember 2018
UST201804-011/H.E.
08.14.02

Efni: Reglubundið eftirlit, 15. 10. 2018, hjá urðunarstað Sorpu bs. Álfsnesi.

Þann 15. október sl. fór fram eftirlit á urðunarstað Sorpu bs. í Álfsnesi. Í samræmi við 57. grein reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit sendist meðfylgjandi eftirlitsskýrsla.

Staðfestar voru úrbætur vegna tveggja útistandandi frávíka:

1. Uppsafnaðar birgðir af dekkjakurli hafa verið nýttar í botn og hliðar urðunarreinar nr. 20 og að hluta til fokvarna.
2. Girðing sem afmarkar svæðið hefur verið reist.

Unnið er samkvæmt samþykktri úrbótaáætlun vegna þriggja eldri frávíka:

1. Mánaðarlegar sigmælingar á urðunarstaðnum hafa verið framkvæmdar frá apríl sl. Skráningar á breytingum á umfangi urðaðs úrgangs munu grundvallast á sigmælingunum. Skráningunum ber að skila í árskýrslu fyrir 1. maí.
2. Framkvæmd áætlunar til að draga úr lyktarmengun: Áætlað er að gas og jarðgerðarstöð verði tekin í notkun árið 2020 og að tilraunir við endurvinnslu á fituríkum sláturúrgangi hefjist í desember nk. Nægur raki reyndist vera í afgasi frá hreinsistöð svo fallið hefur verið frá framkvæmd um vatnsúðakerfi á lífsíu.
3. Í eftirlitinu var staðfest að vel er haldið utan um skráningar við móttöku dýrahreja en eftirlitsaðili óskar eftir skriflegum verklagsreglum við urðun dýrahreja og sláturúrgangs sem ekki fer í Gými.

Tvær ábendingar voru gerð í eftirlitinu varðandi skráningar á þrifum í Gými (móttöku fyrir lyktsterkan úrgang) og tilkynningu til eftirlitsaðila og Heilbrigðisnefnda um tilraunir til endurnýtingar lyktsterks úrgangs sem fyrirhuguð er í desember nk. Auk þess komu fram þrjú frávik er varða:

1. Grein 2.1, 4.1 og 4.2 í starfsleyfi. Illa flokkaðir úrgangshaugar voru á móttökusvæði fyrir steinefni. Í haugnum voru m.a. gifsplötur, plast, tómir smurolífubrúsar ofl. Í andsvörum rekstraraðila dags. 26.11.2018 kemur fram að reynt er að sporna við illa flokkuðum förmum með álagsgjaldi ofl. Rekstraraðili skilar spilliefnum sem við á í viðeigandi spilliefnamóttökur í samræmi við verklagsreglur.
2. Grein 2.1 í starfsleyfi. Móttökusvæði fyrir steinefni er utan við afgirt athafnasvæði en samkvæmt starfsleyfi skal athafnasvæði afgirt með girðingu sem hindrar aðgang manna og skepna og hindrar óleglega losun úrgangs. Í

eftirlitinu var ljóst að tekið hafði verið við úrgangsfarmi utan afgirts athafnasvæðis. Endurnýting úrgangs (landmótun) er starfsleyfisskyld starfsemi skv. grein 8.5 í X. viðauka reglugerðar nr 550/2018.

Rekstraraðili sendi andmæli við drögum að eftirlitsskýrslu þann 26. nóvember sl. og eru þau, ásamt svörum Umhverfisstofnunar, birt sem fylgiskjal með þessu bréfi.

Umhverfisstofnun samþykkir úrbótaáætlun rekstraraðila dags. 26. nóvember sl. við fráviki í tölulið nr. 1 um að unnið sé að því að hreinsa efni úr haugnum samkvæmt verklagsreglum sem kynntar hafa verið starfsmönnum.

Þá óskar Umhverfisstofnun eftir úrbótaáætlun í samræmi við 58. grein reglugerðar nr. 550/2018 vegna fráviks í 2. tölulið, ásamt verklagsreglum um móttöku dýrahreja vegna fráviks sem skráð var í fyrra eftirliti ársins, dags. 5. júní sl. og að gögnin berist stofnuninni eigi síðar en 27. desember, 2018.

Virðingarfyllt

Halla Einarasdóttir
verkfræðingur

Frigg Thorlacius
lögfræðingur

Afrit: Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur og Heilbrigðisnefnd Kjósarsvæðis

Viðbrögð Umhverfisstofnunar við andsvörum rekstraraðila dags. 26. nóvember 2018.

1. Frávik.

1.1 Illa flokkaðir úrgangshaugar voru á móttökusvæði fyrir steinefni. Í haugnum voru m.a. gífsplötur,

plast, tómir smurolíubrusar ofl.

Áður hefur verið rætt um vandamál vegna móttöku illa flokkaðs úrgangs og aðgerðir til að bæta þar

úr t.d. með álagsgjaldi við móttöku. Ástandið fer greinilega batnandi með þessum aðgerðum en ekki

er talið edlilegt að vísa þessum úrgangi frá. SORPA bs. hefur engin úrræði til að sjá til þess að hann

komi þá aftur til baka. Óæskilegir þættir verða hreinsaðir úr þessum úrgangi.

Óskað er eftir því að frávikið verði fellt niður þar sem þegar er verið að vinna að úrbótum eins og rætt

hefur verið um á eftirlitsfundum. Hluti af efninu kemur m.a. í stórsekkjum samkvæmt sérstöku leyfi UST.

Svar Umhverfisstofnunar:

Umhverfisstofnun telur að frávikið snúi að ákvæði í 4. mgr. greinar nr. 2.1 í starfsleyfi um að úrgangi sem geymdur er skuli komið fyrir með hentugu fyrirkomulagi og á skipulegan hátt. Jafnframt er kveðið á um í grein 4.2 í starfsleyfi að rekstraraðila beri að tryggja að engin spilliefni séu í þeim úrgangi sem tekið er á móti en í umræddum haug sáust m.a. smurolíubrusar. Í grein 4.1. er ákvæði um að rekstraraðili beri að hafna úrgangi sem ekki stenst móttökuskilyrði. Í andsvörum rekstraraðila er tekið fram að unnið sé að því að flokka efni sem ekki er tækt til urðunar/landmótunar úr haugnum.

Umhverfisstofnun telur að um frávik frá starfsleyfi sé að ræða en fellst á úrbótaáætlun um að efni sem ekki er tækt til urðunar verði flokkað frá og skilað til viðurkenndra móttökuaðila samkvæmt verklagreglum sem kynntar hafa verið starfsmönnum.

Umhverfisstofnun mun taka út úrbætur vegna þessa í næsta eftirliti.

1.2 Móttökusvæði fyrir steinefni er utan við afgirt athafnasvæði skv. grein 2.1 og ber því að sækja um

leyfi til landmótunar til heilbrigðisnefndar ef við á eða að girða svæðið í samræmi við umfang

starfsleyfisins.

Það sem hér er kallað móttökusvæði fyrir steinefni er væntanlegt stæði Sundabrautar en lega hennar

verður milli urðunarstaðarins og gas-og jarðgerðarstöðvar. Þetta svæði tilheyrir því ekki beint

athafnasvæði SORPU bs. heldur vegstæði Vegagerðarinnar. Um lang árabíl hefur verið samkomulag

við Vegagerðina að SORPA bs. setti heppileg steinefni í vegstæðið eins og hér er talað um. Þessi

aðgerð er því ekki móttaka úrgangs heldur endurnýting steinefna sem hluti af lagningu Sundabrautar. Hugsanlega má girða svæðið af ef óskað er, en það er ekki venja í vegalagningu.

Óskað er eftir því að frávikið verði fellt niður.

Svar Umhverfisstofnunar:

Í grein 2.1 í starfsleyfi urðunarstaðarins er tekið fram að tilgangur girðingar um athafnasvæði sé m.a. að hindra ólöglega losun og því telur Umhverfisstofnun mikilvægt að öll móttaka úrgangs fari fram innan afgirts svæðis.

Af andsvörum rekstraraðila má ráða að rekstraraðili líti svo á að vegfyllingin sé í raun ekki hluti af starfsemi urðunarstaðarins heldur endurnýting steinefna. Endurnýting úrgangs (Landmótun/vegfylling) er starfsleyfisskyld starfsemi samkvæmt tölulið 8.5 í X. viðauka reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Samkvæmt reglugerðinni fellur slík starfsemi undir eftirlit Heilbrigðisnefnda en ef um landfræðilega nálægð við starfsemi með starfsleyfi frá Umhverfisstofnun eru fordæmi fyrir hendi um að starfsemin sé felld undir sama starfsleyfið. Umhverfisstofnun telur mikilvægt að eftirlit sé haft með hvaða efni eru notuð í vegfyllingu og því beinir stofnunin því til rekstraraðila að umrædd starfsemi verði felld undir starfsleyfið sem er í vinnslu.

2. Annað

Í skýrslunni er talað um að spreypja lyktareyðandi efnum. Á þessum tíma íslenskrar málvöndunar væri eðlilegra að tala um að úða þessum efnum.

Svar Umhverfisstofnunar:

Orðalagi hefur verið breytt í samræmi við ábendinguna.

EFTIRLITSSKÝRSLA

SORPA Álfsnesi Reykjavík

UMHVERFISSTOFNUN

Dags eftirlits	15.10.2018	Ábyrgðarmaður eftirlits	Halla Einarsdóttir
Fyrirtæki	SORPA Álfsnesi	Eftirlitsmaður	Frigg Thorlacius
Heimili	Álfsnes	Tegund eftirlits	Reglubundið seinna eftirlit
Kennitala	5105881189	Flokkur	Úrgangur og efnamóttaka
Fulltrúi fyrirtækis	Bjarni Gnýr Hjarðar	ÍSAT nr.	38.21.00
Fulltrúi fyrirtækis	Eiður Guðm./Ásbjörn Einars.	Staðsetning	366624,722 412355,277

NIÐURSTAÐA EFTIRLITS

Farið var í seinna reglubundna eftirlit ársins á urðunarstað Sorpu bs. Álfsnesi.

Staðfestar voru úrbætur vegna eftirfarandi eldri frávikna:

1. Uppsafnaðar birgðir af dekkjakurli hafa verið nýttar í botn og hliðar urðunarreinar nr. 20 og að hluta til fokvarna.
2. Girðing sem afmarkar svæðið hefur verið reist.

Þá er unnið skv. samþykktari úrbótaáætlun vegna eldri frávikna:

1. Mánaðarlegar sigmælingar á urðunarstaðnum hafa verið framkvæmdar frá apríl sl. Skráningar á breytingum á umfangi urðaðs úrgangs munu grundvallast á sigmælingunum. Skráningunum ber að skila í árskýrslu fyrir 1. maí.
2. Áætlað er að gas og jarðgerðarstöð verði tekin í notkun árið 2020, tilraunir við endurvinnslu á fituríkum sláturúrgangi hefjist í desember nk. og nægur raki reyndist vera í afgasi frá hreinsistöð svo fallið hefur verið frá framkvæmd um vatnsúðakerfi á lífsíu.
3. Í eftirlitinu var staðfest að vel er haldið utan um skráningar við móttöku dýrahraja en eftirlitisaðili óskar eftir skriflegum verklagsreglum við urðun dýrahraja og sláturúrgangs sem ekki fer í Gými.

Í eftirlitinu komu fram tvö ný frávik og tvær ábendingar voru gerðar vegna starfseminnar.

UMFANG EFTIRLITS

Umfang eftirlitsins var eftirfarandi:

1. Gildistími starfsleyfis og undanþágu
2. Umfang starfseminnar sbr. grein 1.2 (skráningar skv. grein 4.1)
3. Árlegur samráðsfundur m. UST og heilbrigðisnefndum og opinn kynningarfundur
4. Skráningar skv. grein 5.1
5. Skoðunarferð
6. Framkvæmd úrbóta vegna útstandandi frávikna

1. Unnið er að nýju starfsleyfi fyrir urðunarstað Sorpu bs. en undanþága frá umhverfis og auðlindaráðuneytinu hefur verið framlengd til 1. júní 2019.

2. Búið er að taka á móti rúmum 111,5 þúsund tonnum á árinu en starfsleyfið heimilar móttöku á 120.000 tonnum á ári. Sjónmat er gert á úrgangi sem kemur inn á svæðið. Ef úrgangssending inniheldur mikið af óhreinindum, þ.e. ekki nægilega flokkuð, er lagt á álagsgjald sem hefur verið árangursrík leið til að bæta flokkun. Vel er haldið utan um skráningar á hvaða úrgangur er hvar á urðunarstaðnum og sérstakt skráningarblað er fyllt út við móttöku asbests. Dýrahrae og sláturúrgangur er skráður sérstaklega en eingöngu er tekið við dýraafurðum í áhættuflokk 2. og 3.

3. Rekstraraðili var minntur á ákvæði um árlegan samráðsfund og opinn kynningarfund. Umhverfisstofnun hefur boðað opna kynningarfund hjá rekstraraðilum sem hafa sambærileg ákvæði undanfarin ár.

4. Farið var yfir skráningar sem kveðið er á um í grein 5.1.

Skráningakerfi fyrir urðunarstaðinn er rafrænt og aðgengilegt í tölvum urðunarstaðarins. Þar eru skráningarupplýsingar settar upp á aðgengilegan hátt og myndræn framsetning gefur góða yfirsýn.

Í þeim tilvikum þar sem að dýrahrae falla undir 2. áhættuflokk hefur rekstraraðili óskað eftir samþykki Umhverfisstofnunar fyrir urðun. Einni sendingu af úrgangi hefur verið hafnað frá síðasta eftirliti þar sem að efnið var endurvinnanlegt. Rekstraraðili sýndi kort af urðunarstaðnum og hvar hverjum úrgangsflokki væri ráðstafað. Sá úrgangur sem inniheldur gifs og asbest er urðaður á afmörkuðu svæði og dýrahraein eru urðuð í sérstöku dýrahólfi. Fiskúrgangur og fituríkum sláturúrgangur fer í gegnum Gými en þar vinnur rekstraraðili að uppsetningu ferils til framleiðslu á lífdísel. Viðarúrgangur er kurlaður á staðnum. Reglulega er tekið á móti veiðarfæraúrgangi og er hann urðaður með öðru lausarusli. Ekki er lengur sérstakt geymslsvæði fyrir plast á urðunarstaðnum. Mánaðarlegar sigmælingar hafa verið gerðar frá apríl sl. og umfang urðaðs úrgangs metið út frá þeim.

Engin mengunaróhöpp hafa verið tilkynnt frá síðasta eftirliti.

Verklagsreglur við móttöku lykststerks úrgangs í Gými kveða á um þrif eftir hvern farm og alþrif vikulega en halda mætti betur utanum skráningar varðandi þrif í Gými.

Meindýraeyðir kemur mánaðarlega.

Niðurstöður seinni mælinga ársins á magni og samsetningu sigvatns og grunnvatns seinkaði en voru sendar eftirlitsaðila 13. nóvember sl. Rauntímamælingar eru á þrýstingi og samsetningu hauggas sem aðgengilegar eru á miðlæga skráningarkerfinu.

5. Í skoðunarferðinni var móttaka steinefna skoðuð, girðing utan um urðunarstaðinn, urðunarein 20. sem er í notkun sem og geymslustaðir fyrir asbest, gifs og óflokkaðan plastúrgang. Einnig var litið við í Gými þar sem að þríf stóðu yfir.

Frávik frá

Grein 2.1, 4.1 og 4.2

Lýsing á fráviki

Illa flokkaðir úrgangshaugar voru á móttökusvæði fyrir steinefni. Í haugnum voru m.a. gifspötur, plast, tómir smurolíubrúsar ofl. Í andsvörum rekstraraðila dags. 26.11.2018 kemur fram að reynt er að sporna við illa flokkuðum förmum með álagsgjaldi ofl. Rekstraraðili skilar spilliefnum sem við á í viðeigandi spilliefnamóttökur í samræmi við verklagsreglur.

Grein 2.1

Móttökusvæði fyrir steinefni er utan við afgirt athafnasvæði en samkvæmt starfsleyfi skal athafnasvæði afgirt með girðingu sem hindrar aðgang manna og skepna og hindrar óleglega losun úrgangs. Í eftirlitinu var ljóst að tekið hafði verið við úrgangsfarmi utan afgirts athafnasvæðis. Endurnýting úrgangs (landmótun) er starfsleyfisskyld starfsemi skv. grein 8.5 í X. viðauka reglugerðar nr 550/2018.

ÁBENDINGAR

Almennt er vel haldið utan um skráningar í miðlægu skráningarkerfi en bæta má skráningar er varða þríf á móttökustað fyrir lyktsterkan úrgang (Gými).

Samkvæmt upplýsingum frá rekstraraðila er áformað að hefja framleiðslu á lífdísel í desember. Minnt er á ákvæði í III. tölulíð greinar nr 1.2. um að rekstraraðili skuli gera grein fyrir tilgangi, markmiðum, umfangi og aðferðum tilraunastarfseminnar áður hún hefst og leita samþykkis útgefanda starfsleyfis og eftirlitsaðila. Umhverfisstofnun óskar eftir slíkri greinargerð skriflega svo hana sé unnt að senda til umsagnar hjá viðkomandi heilbrigðisnefndum sbr. ákvæði starfsleyfisins.

ANNAD

Stefnt er að opnum kynningarfundum í samræmi við ákvæði 1.9 í starfsleyfinu í byrjun desember nk. Samráðsfundur var haldinn 22. nóvember sl. og opinn kynningarfundur boðaður 5. desember nk.

Samkvæmt áætlun um aðgerðir til að draga úr lyktarmengun frá október 2015 (samþykkt úrbótaáætlun).

1. Búnaður til að úða lyktareyðandi efnum hefur verið komið upp við móttöku lyktarsterks úrgangs (Gými) og urðunarreininni sem verið er að urða í (rein 20).
2. Tilraunir við endurvinnslu á sláturúrgangi og fiskúrgangi hafa verið endurbættar og því legið niðri í nokkurn tíma. Rekstraraðila er bent á að upplýsa Umhverfisstofnun og viðkomandi heilbrigðisnefndir um starfsemina áður en hún hefst að nýju (sjá ábendingu).
3. Unnið er að starfsleyfi og byggingu gas og jarðgerðarstöðvar til móttöku á heimilisúrgangi. Áætlað er að starfsemi hefjist árið 2020.
4. Vatnsúðakerfi og rakamælingar í bíófilter frá gashreinsistöð til að tryggja virkni hefur ekki verið komið fyrir þar sem að í ljós koma að nægur raki kemur úr afganginu sjálfu.

Í eftirlitinu var upplýst um að ný skýrsla Resource International um aðgerðir til að draga úr lyktarmengun væri væntanleg í nóvember.

Berglind Ósk Þ. Þórólfsdóttir frá Heilbrigðisnefnd Reykjavíkur og Þorsteinn Narfason frá Heilbrigðisnefnd Kjörsarsvæðis voru viðstödd eftirlitið.

Reykjavík, 05.12.2018

Halla Einarsson

1 Frávik: Framkvæmd telst ekki í samræmi við kröfur sem settar eru fram í starfsleyfi, lögum eða reglugerðum.

2 Athugasemd: Ástand sem eftirlitsmaður telur vert að vekja athygli á í þágu heilsuverndar, umhverfisverndar og öryggis en sem ekki geta talist frávik.

26.11.2018

Urðunarstaðurinn á Álfsnesi. Eftirlit Umhverfisstofnunar 15.10.2018.

Athugasemdir við eftirlitsskýrslu.

SORPA bs þakkar ágætan eftirlitsfund og samráðsfund en óskar eftir eftirfarandi breytingum á eftirlitsskýrslunni.

1. Frávik.

1.1 Illa flokkaðir úrgangshaugar voru á móttökusvæði fyrir steinefni. Í haugnum voru m.a. gifsplötur, plast, tómir smurolúbrúsar ofl.

Áður hefur verið rætt um vandamál vegna móttöku illa flokkaðs úrgangs og aðgerðir til að bæta þar úr t.d. með álagsgjaldi við móttöku. Ástandið fer greinilega batnandi með þessum aðgerðum en ekki er talið eðlilegt að vísa þessum úrgangi frá. SORPA bs. hefur engin úrræði til að sjá til þess að hann komi þá aftur til baka. Óæskilegir þættir verða hreinsaðir úr þessum úrgangi.

Óskað er eftir því að frávikið verði fellt niður þar sem þegar er verið að vinna að úrbótum eins og rætt hefur verið um á eftirlitsfundum. Hluti af efninu kemur m.a. í stórsekkjum samkvæmt sérstöku leyfi UST.

1.2 Móttökusvæði fyrir steinefni er utan við afgirt athafnasvæði skv. grein 2.1 og ber því að sækja um leyfi til landmótunar til heilbrigðisnefndar ef við á eða að girða svæðið í samræmi við umfang starfsleyfisins.

Það sem hér er kallað móttökusvæði fyrir steinefni er væntanlegt stæði Sundabrautar en lega hennar verður milli urðunarstaðarins og gas-og jarðgerðarstöðvar. Þetta svæði tilheyrir því ekki beint athafnasvæði SORPU bs. heldur vegstæði Vegagerðarinnar. Um lang árabíl hefur verið samkomulag við Vegagerðina að SORPA bs. setti heppileg steinefni í vegstæðið eins og hér er talað um. Þessi aðgerð er því ekki móttaka úrgangs heldur endurnýting steinefna sem hluti af lagningu Sundarbrautar. Hugsanlega má girða svæðið af ef óskað er, en það er ekki venja í veglagningu.

Óskað er eftir því að frávikið verði fellt niður.

2. Annað.

Í skýrslunni er talað um að *spreyja* lyktareyðandi efnunum. Á þessum tíma íslenskrar málvöndunar væri eðlilegra að tala um að *úða* þessum efnunum.

Bjarni G. P. Hjarðar
Eiður Guðmundsson
Ásbjörn Einarsson

